

STÄMMA, v. a. 2. VI. (i äldre språket *Stämna*; isl. *Stefna*.) Kalla, sammankalla till viss dag eller timma, helst i något offentligt ärende. *S. någon till sig. Jag stämde honom hit till kl. 6. S. möte*, aftala, öfverenskomma om ett möte. *Jag har stämt möte med honom till kl. 6. S. för rätta*, kalla till inställelse vid domstol, för att svara i ett mål. I samma mening säges vanligen endast *stämma*, t. ex.: *Han har blifvit stämd för dråp. Blifva stämd af någon. Jag s-mer dig, om du ej upphör att ofreda mig. S. till vittne*, inkalla till domstol att vittna i ett mål. *S. ihop*, sammankalla, t. ex.: *S. ihop allmogen. S. i'n*, se *Instämma*, v. a. *S. igen*, *tillbaka*, anställa rekonventionstalan emot någon. — *Syn.* Se *Anklaga*.

STÄMMA, f. I. VII. (i vissa sammansättningar) Sammankomst, sammanträde. Se *Sockenstämma*, *Bolagsstämma*.

STÄMMADE, n. 4. Se *Stämning*.

STÄMMARE, m. 3. En, som stämmer vissa musikinstrument, såsom fortepiano, klaver.

STÄMMOBÖTER, 3. pl. Det vite, som ålägges för försummad inbetalning af kronoutskylder.

STÄMMODAG, m. 2. I kontrakt utsatt dag.

STÄMNING, f. 2. 1) (af *Stämna*, I.) En flytande vätskas hämmande. *Blodens s. — 2)* (af *Stämna*, IV.) a) Handlingen att stämma ett musikinstrument ell. strängarna på ett sådant. *Ett orgverks s. S-en af ett fortepiano. Hålla s.*, bibehålla samma tonhöjd, som genom stämning gifvits. — b) Den efter en fast stämton (vanligen a) antagna, ur denna ton sig utvecklande öfverensstämmelse mellan oktaver och andra intervaller på ett instrument, eller den likformiga öfverensstämmelsen emellan alla instrumenterna i en orkester. — c) (fig.) Se *Sinnesstämning*. *S-en i arméen är ganska god. — 3)* (af *Stämna*, VI.) Laga kallelse till domstol. *Begära, taga, få, utfärda s. på någon. — Syn.* Se *Anklagelse*.

STÄMNINGANSÖKAN, f. sing. indef. Ansökan om en persons instämning till domstol.

STÄMNINGSMÅL, n. 3. Till domstol instämndt mål.

STÄMNYCKEL, m. 2. pl. — *nycklar*. Se *Stämhammare*.

STÄMPEL, stämmp'l, m. 2. pl. *stämplar*. (diminutiv af *Stamp*) 1) Se *Stamp*, 2, och *Speldurkslag*. — 2) Stamp med upphöjda eller fördjupade figurer eller bokstäver, till aftryckning antingen medelst färg eller genom stark tryckning i en något vekare massa. Se *Blystämpel*, *Bokbindarstämpel*, *Tull-*, *Kontrollstämpel*. — 3) Sjelfva aftrycket eller märket deraf. *S. på tyger, på ell. i papper, sedlar, på bref. Sätta s. på. — 4)* (fig.) Tecken, märke. *Denna åtgärd satte en förhållig s. på hans embetsverksamhet. Allt hos honom bär s. af högmöda*, utvisar högmöda.

STÄMPELAFGIFT, f. 3. Afgift för stämpelning.

STÄMPELMÄSTARE, m. 3. Edsvuren tjänsteman, som stämplar vissa tillverkade varor.

STÄMPELPENNINGAR, m. 2. pl. Se *Stämpelafgift*.

STÄMPELSKÄRARE, m. 3. Konstnär, som graverar stämplar, sigill, m. m. — *Ss. S-konst*.

STÄMPLA, v. a. 4. I. 4) Påtrycka stämpel, sätta stämpel på, förse med stämpel. *S. en vara. S. med tullstämpel, med blystämpel, med kontrollstämpel. S. utsynad träd. — 2)* (fig.) Gifva visst tecken, märke. — *S-d*, part. pass. *S-t papper*, genom regeringens försorg med stämpel II.

försedt papper, hvarmed laga handlingar böra be-läggas, och hvarför afgiften är efter omständigheterna olika. *S-e pappersafgiften*, den afgift, som erlägges för stämplat papper. — *Stämplande*, n. 4.

STÄMPLA, v. a. o. n. 1. II. (af gamla ordet *Stampa*, snara; således egentl.: utlägga snaror) Genom hemliga anläggningar söka verka till ens skada, förderf. *Jag misstänker dem att s. något emot mig. De s. mot staten. — Stämplande*, n. 4.

STÄMPLARE, m. 3. En, som stämplar. Säges för begge verberna *Stämpla*.

STÄMPLING, f. 2. (af *Stämpla*, I.) Handlingen, då något stämplas.

STÄMPLING, f. 2. (af *Stämpla*, II.) Hemlig anläggning, listigt anslag. *Förehafva s-ar emot någon*.

STÄNDER, 3. pl. (af *Stånd*) Ett rikes fullmäktige vid riksförsamlingen. *Rikens s.*, benämning på dessa fullmäktige i Sverige. — *Ss. S-för samlng*.

STÄNDIG, a. 2. (fam.) Förkortning af *Beständig*.

STÄNDIGT, adv. (fam.) Förkortning af *Beständigt*.

STÄNGA, v. a. o. n. 2. (af *Stång*) 1) Med stänger omgifva; täppa gärdesgård. *S. omkring sill gårde. S. med gärdesgård*. Brukas äfv. om annat slags stängsel. *S. med stenmur, med ris-hag, med häckar. S. ut i sjön, öfver bäcken*, låta gärdesgård gå ut i s., öfver b. — 2) Tillsluta, spärra. *S. dörren för någon. S. hamnen. S. vägen, gatan. Vägen s-gdes för fienden. S. ett hjul*, genom något hämmande hindra dess kringlöpande. *S. i brådspel*, sätta så många band, att motspelaren ej kan komma öfver med sina brickor. *S. af, se Afstänga. S. för, stänga, tillstänga*, t. ex.: *S. för med rigel, med bom. S. ifrån, se Frånstänga. S. någon ifrån arfvel*, laga, att någon uteslutes derifrån. *S. igen, stänga, tillsluta. S. i'n, i'ne, se Instänga. S. sig inne*, innesluta sig i stängdt rum. *S. till, üle, se Tillstänga, Utestänga. — 3)* (fig.) Hindra, hämma, betaga. *S. sjöfarten, handeln. Det s-ger all utsigt för honom*.

STÄNGANDE, n. 4. Handlingen, då man stänger.

STÄNGBARDUN, stängbarrdún, m. 3. (skepp.) *S-er* kallas understängernas barduner på ett fartyg.

STÄNGBOM, m. 2. pl. — *bommar*. Bom att stänga med.

STÄNGEL, stäng'el, m. 2. pl. *stänglar*. (bot.) Blomskäft, som utgår ifrån midten af rothalsen.

STÄNGNING, f. 2. Se *Stängande* och *Stängsel*.

STÄNGSALNINGAR, 2. pl. (skepp.) Salningar på ett fartygs stänger.

STÄNGSEL, stäng'sel, m. o. n. 3. 1) Det, hvarmed något är kringstängdt, förstängdt, afstängdt. Säges således om mur, gärdesgård, staket o. s. v., dörr, port, bom, regel, afbalkning, m. m. *Nedrifva, bortlaga s. S. kring jord. S. för ett rum, ett hus, för väg, gata. Lefvande s.*, häck, hvarmed jord är kringstängd. — 2) (fig.) Hinder.

STÄNGVANT, n. 3. (skepp.) Tåg, som tjena till att på ömse sidor stötta stängerna.

STÄNGVINDARERER, n. 3. (skepp.) Ett tåg, som tjenar till att upptaga eller stryka en stång.

STÄNK, stäng'k, n. 3. Stänkt eller stänkande droppe eller droppar.

STÄNKÅ, stäng'ka, v. a. 2. Kasta i spridda